

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1275,Otwarcie-wystawy-W-imieniu-Rzeczpospolitej-Skazani-na-kare-smierci-w-latach-1944.html>
10.04.2026, 07:58

Otwarcie wystawy „W imieniu Rzeczpospolitej... Skazani na karę śmierci w latach 1944-1956 w woj. białostockim” - Grajewo, 21 maja 2007 r.

W dniu 21 maja 2007 r. w Urzędzie Miejskim w Grajewie przy ul. Strażackiej 6A odbyło się otwarcie wystawy „W imieniu Rzeczpospolitej... Skazani na karę śmierci w latach 1944-1956 w woj. białostockim”, przygotowanej przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN w Białymstoku. Ekspozycja ukazuje mieszkańców byłego woj. białostockiego, skazanych na karę śmierci w latach 1944-1956 oraz przypomina osoby, które te wyroki wydawały lub się do nich przyczyniły. Na wystawie przedstawiona jest szczegółowo droga prowadząca do skazania na karę śmierci, opisane są jej kolejne etapy: zatrzymanie, śledztwo i rozprawa sądowa, pobyt skazańca w celi śmierci, wykonanie na nim wyroku oraz postępowanie organów represji ze zwłokami pomordowanych. Każdy etap represji jest dodatkowo zobrazowany wykazami osób represjonujących oraz fotografiami niektórych z nich. W celu osadzenia wystawy w ówczesnych realiach politycznych i społecznych dodano do niej opis ówczesnego województwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na zwalczające się siły podziemia niepodległościowego i organów represji. Najważniejszą częścią wystawy są panele przedstawiające sylwetki skazanych na karę śmierci, głównie osób związanych z podziemiem niepodległościowym, przy czym wyszczególniono osoby stracone oraz ułaskawione. W pierwszych dwunastu powojennych latach w woj. białostockim skazano na śmierć ponad 550 osób, z czego stracono 313, w tym w 1946 r. - ok. 200.